

***ἀποβριμοῦμαι**, ἀποβριμοῦμαι Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀρχ. βριμῶμαι.

Ἐκδηλώνω τὴν ὀργήν μου πρὸς τινὰ μουρμουρίζων ἢ τρίζων τοὺς ὀδόντας, ἀπειλῶ, φοβερίζω: *Ἀποβριμάται μου. Εἶδα τὸ σκύλλο ν' ἀποβριμάται.*

ἀποβρίσκω Κύπρ. Χίος ἀποβρίχνω Κρήτ. ἀποβρίστω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βρίσκω.

Εὐρίσκω, συνήθως κατ' ἀόρ. καὶ ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ ἀορ. τοῦ ἀπλοῦ ἤδη ἐνθ' ἀν.: Φρ. *Ἡῦρες κι ἀπόβρες τὸν ἄνθρωπο!* (δὲν εὔρες κανένα ἄλλον, αὐτὸν εὔρες!) Κρήτ.

***ἀποβρόμημα** τό, ἀποβρόμεμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβρομῶ.

Ἀποβολή τῆς δυσσομίας. Συνών. ξεβρόμημα.

ἀποβρομῶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Χίος

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βρομῶ.

1) Ἀποβάλλω τὴν δυσωδίαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *Ἐπεβρόμεσεν ἡ χαλὲ* (τὸ ἀποχωρητήριον). 2) Καθίσταμαι τελείως δυσώδης, βρομίζω ἐντελῶς Χίος: *Ἐποβρόμησε τὸ ψάρι.*

ἀποβροτίζω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀπεβροτίζω Πόντ. (Τραπ.) ἀπεβρετίζω Πόντ. (Τραπ.) *προβροτίζω* Πόντ. (Κολων.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀπόβροτος. Ἰδ. ΣΚουμαν. Συναγ. λέξ. ἀθησαυρ. ἐν λ.

1) Μολύνω, ρυπαίνω ἐνθ' ἀν.: *Τὸ μωρὸν ἐπεβρότιξε με Κερασ. Τὰ λώματα ἀποβροτισμένα εἶν'* (λώματα = ἐνδύματα) Χαλδ. || Φρ. *Ἐθεσεν κ' ἐπεβρότισεν τὴ δουλείαν ἢ μόνον ἐπεβρότισεν τὴ δουλείαν* (ἀπέτυχεν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως διὰ τὴν ἀδεξιότητά του ἢ ἐπροξένησεν ἀποτυχίαν τῆς ὑποθέσεως διὰ τῆς ἀκαίρου ἢ ἀδεξιοῦ ἐπεμβάσεως) Χαλδ. || Παροιμ. *Ὅλα τὰ πεγαδομάτ' ὄνταν ἀποβροτίζωμε, ἄλλο ἀπόθεν θὰ παίρωμε νερόν;* (ὅταν μαγαρίσωμεν ὅλα τὰ κεφαλάρια, ἀποποῦ πλέον θὰ πάρωμεν νερό; ἤτοι δὲν πρέπει νὰ δυσανεστήσωμεν τοὺς πάντας διὰ νὰ μὴ στερηθῶμεν βοήθειαν ἐν ἀνάγκῃ) Σάντ. Συνών. βρομίζω.

2) Μεταφ. ἐξευτελίζω, προσβάλλω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.): *Καλὰ ἐποίκεις κ' ἐπεβρότισες ἄτον.*

ἀποβρότισμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) ἀποβρότιγμαν Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβροτίζω.

1) Μόλυνσις ἐνθ' ἀν. Συνών. βρόμισμα. 2) Μεταφ. ὕβρις Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *Αἶκον ἀποβρότισμαν πα' ἵνεται;* (γίνεται καὶ τοιαύτη καθύβρισις;)

ἀποβρουλίζω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βρουλίζω.

Παύω νὰ φλέγωμαι: *Ἐπεβρουλίτσαν τὰ ξύλα.*

ἀποβρούλισμαν τό, Πόντ. (Τραπ.) ἀποβρούλιγμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβρουλίζω.

Τὸ νὰ παύσῃ τι φλεγόμενον.

ἀπόβροχα ἐπίρρ. Θράκ. (Μυριόφ.) Πελοπν. (Αἴγ. Κυνουρ. Τρίκκ. κ.ά.) — Μ'Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἀπόβρεχα Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπόβροχος. Τὸ ἀπόβρεχα κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀποβρέχω.

Μετὰ τὴν βροχὴν ἐνθ' ἀν.: *Ἀπόβροχα πρέπ' νὰ σπείρῃ κανεὶς Μυριόφ. Φυλάξουν τὸ εἶν' ἀπόβρεχα, μὴν κρυώσης Τρίκκ. Ἦταν ἀπόβροχα κ' ἐγλίστραεν ὁ τόπος Αἴγ.*

ἀποβροχάδα ἡ, ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 30

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβρόχι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδα (Ι).

Ὑπολείμματα βροχῆς ἐπικαθήμενα μετὰ τὴν παῦσιν αὐτῆς ὡς δρόσος ἐπὶ τῶν δένδρων, θάμνων κττ.: Ποίημ.

Μὲ τὰ γλυκοχαράματα κρατάει ἡ ἀποβροχάδα καὶ δέντρα καὶ χαμώκλαδα ὀγρόδροσα σταλάζουν καὶ ἀχνίζουσι τὰ φύλλα τοὺς ἔς τὸν ἥλιο ποῦ προβάλλει.

ἀποβροχάρης ὁ, Ἡπ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Ἡλ. Τριφυλ. κ.ά.) Στερελλ. (Μεσολόγγ.) — ΓΔροσίν. Θὰ βραδυάζ. 76 ΜΤσιριμῶκ. Ἐκ βαθ. 78 — Λεξ. Αἰν. Λεγρ. Μπριγκ. Μ'Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Βλαστ. 362 Πρω. Δημητρ. ἀποβρεχάρης Κεφαλλ. Πελοπν. — ΑΛασκαράτ. Στιχουργήμ. 2175.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβρόχι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρης. Ὁ τύπ. ἀποβρεχάρης κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀποβρέχω.

Ὁ μετὰ τὴν βροχὴν καιρὸς ἐνθ' ἀν.: *Μὴ βγαίνης σήμερα, γιὰτὶ εἶναι ἀποβροχάρης Ἡλ. Ὅ,τι βροχὴ ἔβρεξε πάει, τὴν πῆρε ὁ ἀποβρεχάρης Πελοπν. || Ποιήμ.*

Εἶπε κ' ἔκατσε ἀπάνου ἔς τὴ γακέτια του ποῦ ἔχε ἔς τὴ γῆ ἀπλωμένη γιὰ τὴ νότια, γιὰτὶ ἦταν ὁ καιρὸς ἀποβρεχάρης

ΑΛασκαράτ. ἐνθ' ἀν.

Δὲ θὰ μᾶς σφαλοῦν οἱ ἀποβροχάρειδες καιροὶ κι οὔτε θὰ μᾶς σκιάζουν οἱ νεροσουρμὲς οἱ γαργαρόνερες καὶ τὰ δέντρα ποῦ βροχοσταλάζουν

ΓΔροσίν. ἐνθ' ἀν.

Ὁ ἀποβροχάρης ἂν σκορπᾷ τὴν πρώτη μπόρα τώρα, δεύτερη, τρίτη, ἀπανωτὲς μὲ νέα ξεσποῦνε φόρα

ΜΤσιριμῶκ. ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀπόβροχο 1.

ἀποβροχάρικος ἐπίθ. Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀποβροχάρης.

Ὁ μετὰ τὴν βροχὴν ἀκολουθῶν: *Ἀποβροχάρικος καιρὸς.*

ἀποβροχιά ἀμαρτ. ἀπουβρουχιά Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βροχή.

Ἡ μετὰ τὴν βροχὴν ὑγρασία καὶ τὸ ψῦχος: *Κουντὰ π' τ'ν ἀπουβρουχιά μπουρεῖ νὰ μαργώσ' κανέναν.* Συνών. ἀπόβροχο 1 γ.

ἀπόβροχο τό, ἀποβρόχι Ἡπ. Νάξ. (Βόθρ.) ἀπουβρόχ' Στερελλ. (Ἀράχ.) ἀποβρέχι Θήρ. — Λεξ. Λεγρ. Μπριγκ. Βλαστ. ἀπόβροχο πολλαχ. ἀπόβρουχον Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀπόβρουχον Εὐβ. (Στρόπον.) ἀπόβρεχο Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κλουττινοχ. κ.ά.) ἀπόβριχον Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) ἀποβρόχια τά, ἀπουβρόχια Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀποβρέχια Ἀμοργ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βροχή. Τὸ ἀπόβρεχο καὶ ἀποβρέχια κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βρέχω.

1) *Ἀποβροχάρης, ὁ ἰδ., πολλαχ.: Δὲν κἀν' νὰ ζέψουμι, εἶναι ἀπόβρουχον κι θὰ γέν' λάσπ' τοῦ χουράφ' Στρόπον. Τώρα μὲ τ' ἀπόβριχον δὲ σκάβει' οὐ τόπους, εἶναι οὐλον λάσπης Αἰτωλ. Τὸ κρύο τ' ἀπόβροχον ἀπὸ ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,144 || Ποιήμ.*

Σ' τοῦ ἀπόβροχον τὴ σκόλη | βγαίνουν γιὰ σεργιάνει οἱ σαλίγκαροι ὅλοι

Μελισσάνθ. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 250 β) Ὁ ἀπὸ μακρινοῦ τόπου ἐκ βροχῆς πνέων ἀήρ Πελοπν. (Λάστ.)

γ) Ἡ μετὰ τὴν βροχὴν ὑγρασία καὶ τὸ ἐπακολουθοῦν ψῦχος Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.): *Εἶναι ἀποβρόχι καὶ κρυώνω Ἡπ. Ἐλα, παιδί μου, μέσα, γιὰτ' εἶναι ἀπόβρεχο Καλάβρυτ. Συνών. ἀποβροχιά. 2) Συνήθως κατὰ*

πληθ., αἱ τελευταῖαι βροχαὶ τῆς ἀνοίξεως σύνθη. Ἀντίθ. πρωτοβροχία. 3) Ὁ βρεγμένος ἄρτος Θήρ. — Λεγρ. Μπριγκ. Βλαστ.: Ἐγὼ ἔνα γομμάτι ἀποβρέχι νά 'χω περνώ Θήρ. 4) Ὑδωρ εἰς τὸ ὅποιον ἐβράχη ἄρτος Θήρ.: Ἦμα τ' ἀποβρέχια τῇ σκίζας (διπυρίτου ἄρτου).

ἀπόβροχος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. (Ἄμφ.) — ΓΣτρατήγ. Ἡρῶα 58 — Λεξ. Βλαστ. 362 ἀπόβροχος Στερελλ. (Ἄμφ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βροχή. Τὸ ἀπόβροχος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βρέχω.

Ὑγρὸς ἐκ πεσοῦσης βροχῆς ἐνθ' ἄν: Τ' ἀμπέλια εἶν' ἀπόβροχα, δὲ σκάβονται Ἄμφ. || Ποίημ.

Τὸ βλέμμα μου σηκώνω 'ς τὸν πατέρα μου
καὶ 'ς τοῦ ματιοῦ του ξάνοιξα τὴν ἄκρη,
σὺν οὐρανὸ χειμερινὸ καὶ ἀπόβροχο
νὰ τρεμολάμπη κάποιον κρύφιο δάκρυ

ΓΣτρατήγ. ἐνθ' ἄν.

ἀποβυzaίνω Κρήτ. ἀποβυζάνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.) Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βυzaίνω, παρ' ὃ καὶ βυζάνω.

Τελειώσας τὸν θηλασμόν παύω νὰ θηλάζω τινὰ Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.): Μωρή, μ' ἀκόμα δὲ δ' ἀποβύzaσες τὸ παιδί σου; Ἀπύρανθ. Τὸ ἀποβύzaξε τὸ παιδί της Μάν. Νὰ τ' ἀποβυzaῖς τὸ φηλυκό σου αὐτόθι. Συνών. ἀποκόβω, κόβω. Καὶ ἀμτβ. παύω νὰ θηλάζω Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐβύzanά τηνε κ' ἦρθε γᾶνεις κ' ἐσηκώθηκ' ἀπάνω καὶ δὲν ἐποβύzaσε δὲ κακόμοιρο Ἀπύρανθ. Πρίχον ν' ἀποβυzaῖ καλὰ καλὰ ἐπῆρε δὲ ὁ ὕπνος Κρήτ.

ἀποβυzaσμός ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβυzaίνω.

Λήξις τοῦ θηλάσματος: Ὡς τὸν ἀποβυzaσμό θὰ σοῦ τὸ δώσω νὰ τὸ βγάλῃς δὲ ἀποτοῦ (ἀπαυτοῦ). Ἀποβυzaσμο δ' ἀποβυzaσμοῦ δὲν εἶχε πάλι σήμερα (ἐνν. τὸ παιδί, ἦτοι δὲν ἠδύνατο νὰ χορτάσῃ θηλάζον).

ἀποβυzαστάρι τό, Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βυzαστάρι.

Τὸ τελευταῖον γεννηθὲν τέκνον. Συνών. ἀποβύzi 2, ἀπογαμίδι 1, ἀπογεννάρι, ἀπογέννημα, ἀπογέννη 2, ἀπογόνι, ἀπόξυσμα, ἀποξύσμι, ἀποσπόρι, στερνοπαίδι, στερνοπούλλι, ψυχοπόνι.

ἀποβύzi τό, Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. Κλουτσηνοχ. Κορινθ. Τρίκκ. κ.ά.) — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ποβύzin Κύπρ. ποβύzin Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βυzi.

1) Ἀπογαλακτισθὲν ἐρίφιον ἢ ἀρνίον Κύπρ. Πελοπν. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. Συνών. ἀποβυzούδι. Πβ. ἀποβυzοκοκκόρριφα. 2) Ἀποβυzαστάρι, ὁ ἰδ., Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Κλουτσηνοχ. Κορινθ. Τρίκκ. κ.ά.): Ἐὼ εἶμαι τ' ἀποβύzi Ἀπύρανθ. || Ἄσμ.

Πολλὰ παιδιὰ 'χει ἡ μάνα σου, μὰ σὺ 'σαι τ' ἀποβύzi Κρήτ.

Ποῦ θενά 'ναι τ' ἀποβύzi, | μὰ τοσοῖ νξές θὰ δαιμονίζῃ Ἀπύρανθ.

ἀποβυzιά ἡ, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβύzi καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιά.

Μαστός: Ἀποβυzιά τῆς κατσίκας. Συνών. βυzi, μαστάρι.

ἀποβυzοκοκ-κόρριφα τά, ἀμάρτ. ποβυzοκοκ-κόρριφα Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀποβύzia, δι' ὃ ἰδ. ἀποβύzi, καὶ κοκκορρίφια, δι' ὃ ἰδ. κοκκορρίφι.

Ἀπογαλακτισθέντα ἀρνία καὶ ἐρίφια ἀναμίξ. Πβ. ἀποβύzi 1.

ἀποβυzούδι τό, ἀμάρτ. ποβύzin Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβύzi καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούδι.

Ἀποβύzi 1, ὁ ἰδ.

ἀποβυθίζω ἀμάρτ. Μέσ. ἀπουβαθίζουμι Λέσβ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βυθίζω. Ἡ τροπὴ τῆς συλλαβῆς βυ εἰς βα κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ οὐσ. βάθος.

Βυθίζομαι εἰς σκέψεις, ἀφαιροῦμαι, ρεμβάζω, περιπίπτω εἰς λήθαργον.

ἀπογαγγλάζω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. γαγγλάζω.

1) Παθαίνω ἐξάρθρωσιν ἐνθ' ἄν.: Ἐπεγάγγλαξεν τὸ ποδάρι μ' Τραπ. Μὴ πορπατῆς ἀστόχαστα καὶ θ' ἀπογαγγλάζ' τὸ ποδάρι σ' αὐτόθι. Συνών. ἀπογαγγλιάζω, στραμπουλίζομαι (ἰδ. στραμπουλίζω). 2) Ἐκβάλλω γοερὰς κραυγὰς τυπτόμενος, ἐπὶ κυνὸς Πόντ. (Χαλδ.): Ὁ θυλλὸν ἐπεγάγγλαξεν, γιὰ τέρ' ποῖος ἐντῶκεν ἄτον (κοίταξε ποῖος τὸν ἐκτύπησε).

ἀπογάγγλασμαν τό, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπογαγγλάζω.

Ἐξάρθρωσις: Πολλὰ ὑπέφερα ἀσ' σὴ ποδαρί' μ' τ' ἀπογάγγλασμαν Χαλδ. Τῇ θερί' τ' ἀπογάγγλασμαν πολλὰ πόνᾱ φέρ' (τῆς χειρὸς ἢ ἐξάρθρωσις φέρει πολλοὺς πόνους) Τραπ. Συνών. ἀπογάγγλιασμα, στραμπούλισμα.

***ἀπογαγγλιάζω**, ἀπογαγγλάζω Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. γαγγλιάζω.

Ἀπογαγγλιάζω, ὁ ἰδ.: Ἐπεγαγγλίασεν τὸ δόρι μ' (ὑπέστη ἐξάρθρωσιν τὸ χεῖρι μου).

***ἀπογάγγλιασμα** τό, ἀπογάγγλασμα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπογαγγλιάζω.

Ἀπογάγγλασμαν, ὁ ἰδ.

ἀπογαγγλοῦμαι Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. γαγγλοῦμαι.

Μετατοπίζομαι ἐκ τῆς ἀρθρώσεως, ἐξαρθρώνομαι: Ν' ἀπογαγγλοῦται τὸ ποδάρι σ'! (ἀρά).

ἀπογάγγρωμαν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπογαγγρώω.

Τὸ νὰ παύσῃ τις νὰ εὐρίσκειται ἐν παραλυσίᾳ.

ἀπογαγγρώνω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. γαγγρώνω.

1) Παραλύω τελείως τινὰ, φέρω τινὰ εἰς τελείαν ἀναισθησίαν Χαλδ.: Ἀτῶρα κρούγω καὶ ἀπογαγγρώνω σε! 2) Παύω νὰ εἶμαι παράλυτος Τραπ.: Ἐπεγαγγρώθαν τὰ ποδάρι μ'.

***ἀπογαϊδουρίζω**, μέσ. ἀπογαϊδιρίζουμι Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. γαϊδουρίζω.

Περιέρομαι εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ ὄνου, ἦτοι εἰς ἀτιμίαν, γίνομαι ἀτιμος.

***ἀπογαϊδούρισμα** τό, ἀπογαϊδύρισμα Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπογαϊδουρίζω.

Τὸ νὰ περιέλθῃ τις εἰς ἀτιμίαν.

